

II

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja nie jest obowiązkowa)

DECYZJE

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 2 lipca 2008 r.

w sprawie pomocy państwa C 11/2007, którą Włochy przyznały na rzecz przedsiębiorstwa Ottana Energia S.r.l.

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 3117)

(Jedynie tekst w języku włoskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2009/730/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i biorąc pod uwagę otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 23 lutego 2006 r. władze włoskie powiadomiły Komisję o przyznaniu przedsiębiorstwu Ottana Energia S.r.l. (zwanemu dalej „Ottana Energia”) pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa, którą przyznawano, począwszy od dnia 29 grudnia 2005 r., tj. przed zgłoszeniem pomocy.
- (2) Dnia 14 lipca 2006 r. władze włoskie przedstawiły plan restrukturyzacji przedsiębiorstwa. Plan ten wiązałby się automatycznie z przedłużeniem pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa zgodnie z pkt 26 wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (zwanymi dalej „wytycznymi”) ⁽²⁾.
- (3) W dniu 6 grudnia 2006 r. w swojej decyzji C(2006) 5829 (zwanej dalej „decyzją w sprawie ratowania”) Komisja postanowiła nie wnosić żadnych zastrzeżeń co do pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa. Komisja uznała jednak, że plan restrukturyzacji, który nie wydawał się odpowiedni do założonych celów, nie może stanowić podstawy do przedłużenia pomocy na ratowanie przedsiębiorstwa i stwierdziła, że pomoc winna wygasnąć w dniu 8 stycznia 2007 r.
- (4) Ponieważ władze włoskie w dalszym ciągu przyznawały pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa, Komisja na podstawie pkt 27 wytycznych była zmuszona zainterweniować w kwestii bezprawnej pomocy na ratowanie. Pismem z dnia 4 kwietnia 2007 r. Komisja poinformowała Włochy o podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 88 ust. 2 Traktatu w tym zakresie. W piśmie tym Komisja wyraziła ponadto wątpliwości co do zgodności pomocy na restrukturyzację ze wspólnym rynkiem.

⁽¹⁾ Dz.U. C 122 z 2.6.2007, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

- (5) Decyzja Komisji o wszczęciu postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽¹⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia swoich uwag odnośnie do pomocy. Komisja nie otrzymała żadnych uwag zainteresowanych osób trzecich.
- (6) Włochy przesłały swoje uwagi pismem z dnia 22 maja 2007 r. Wnioski o udzielenie kolejnych informacji zostały przesłane pismami z dnia 11 lipca, 17 października i 20 grudnia 2007 r.; informacje zostały przesłane odpowiednio dnia 31 sierpnia i 12 listopada 2007 r., a także 13 marca 2008 r. Ponadto dnia 7 grudnia 2007 r. odbyło się spotkanie służb Komisji z władzami włoskimi. Ponadto prowadzono korespondencję drogą elektroniczną; ostatnich odpowiedzi Włochy dostarczyły w dniach 14 i 28 maja 2008 r.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKÓW POMOCY

1. Beneficjent

- (7) Przedsiębiorstwo Ottana Energia jest lokalnym dostawcą usług publicznych, prowadzącym działalność w prowincji Nuoro na Sardynii ⁽²⁾. Obecnie należy do PC Holding, spółki holdingowej Ottana Energia, która należy do osoby fizycznej i nie prowadzi żadnej innej znaczącej działalności.
- (8) Przedsiębiorstwo Ottana Energia zatrudnia około 115 pracowników, a w decyzji w sprawie ratowania ustalono, że można zakwalifikować je do kategorii małych i średnich przedsiębiorstw ⁽³⁾. Zważywszy, że liczba zatrudnionych przekracza 50 pracowników, nie jest to małe przedsiębiorstwo.
- (9) Ottana Energia zarządza elektrociepłownią, która powstała w celu zapewnienia dostaw elektryczności i ciepła do strefy przemysłowej w Ottana. Dlatego też prowadzi działalność w zakresie produkcji energii elektrycznej i dostarcza parę wodną, wodę, i azot pod ciśnieniem oraz sprężone powietrze. Elektrownia składa się zasadniczo z dwóch takich samych instalacji kotłowych, służących do produkcji pary wodnej o wysokiej temperaturze i dwóch turbin do produkcji energii elektrycznej oraz pary o dwóch różnych poziomach ciśnień.
- (10) Na rynku energii elektrycznej Ottana Energia była obecna na giełdzie energii i prowadziła sprzedaż w segmencie MGP (rynek sprzedaży w systemie „doba przed”) głównie w godzinach szczytu. Ottana Energia ma moc 140 MW, z których średnio sprzedawała 30 MW. Według Komisji posiadane przez Ottana Energia udziały w rynku wynoszą 5 % w zakresie mocy i 4 % w zakresie produkcji na sardyńskim rynku energii elektrycznej.
- (11) W 2005 r. Ottana Energia napotkała trudności finansowe, wynikające głównie z braku środków na zakup paliwa. Cena paliwa rzeczywiście wzrosła z 140 EUR/t w 2004 r. do 279 EUR/t w pierwszej połowie 2006 r. Rosnące ceny ropy naftowej stanowiły około 85 % kosztów przedsiębiorstwa. Dlatego też oszacowano, że w pierwszej połowie 2006 r. będzie potrzebne ok. 5 mln EUR, by utrzymać działalność przedsiębiorstwa.

2. Środek pomocy

- (12) Dnia 29 grudnia 2005 r. Ottana Energia uzyskała zabezpieczenie pożyczki od Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego w wysokości 5 mln EUR. Następnie, w sierpniu 2006 r., ministerstwo przedłużyło okres ważności tego zabezpieczenia pożyczki na podstawie planu restrukturyzacji, nadając mu formę pomocy na restrukturyzację.
- (13) W tym czasie władze włoskie poinformowały, że pożyczka zostanie zwrócona w ciągu pięciu lat – od 2009 r. do 2014 r. – w ratach o wysokości 1 mln EUR rocznie.

3. Plan restrukturyzacji

- (14) Pierwsza wersja obecnego planu restrukturyzacji powstała w czerwcu 2006 r. W sierpniu 2006 r. został on zatwierdzony przez komisję Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego, pod warunkiem jego ostatecznego zatwierdzenia przez Komisję. Następnie plan został przedstawiony do zatwierdzenia przez Region Sardynia i przez związki zawodowe, a dnia 9 stycznia 2007 r. został przyjęty. Zatwierdzenie obejmuje zobowiązanie Regionu Sardynia do niezwłocznego wydania zezwoleń niezbędnych dla „etapu 2”.

⁽¹⁾ Dz.U. C 122 z 2.6.2007, s. 22.

⁽²⁾ Elektrownię zbudowano w 1970 r., a właściciel zmieniał się kilkakrotnie, jak podano w decyzji o wszczęciu postępowania, (zob. przypis 1).

⁽³⁾ W świetle art. 2 ust. 1, w powiązaniu z art. 4 ust. 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

- (15) Plan opiera się na analizie wykonalności przeprowadzonej przez Electrowatt-Econo-Poyry – znaną firmę konsultingową, która analizowała różne możliwości modernizacji (repoweringu). W późniejszym czasie analiza ta została uzupełniona badaniem rynku.
- (16) W planie jako najważniejszą przyczynę kryzysu Ottana Energia podaje się uzależnienie przedsiębiorstwa od oleju opałowego i niezdolność do przełożenia wzrostu cen oleju opałowego na ceny energii elektrycznej. Zasoby energii elektrycznej na Sardynii produkowane są przez elektrownie węglowe, które ponoszą niższe koszty niż elektrownie stosujące ropę naftową. Dlatego też Ottana chce obniżyć koszty bezpośrednie, w szczególności te, które są związane z ceną paliwa i transportu. Przedsiębiorstwo opracowało plan przekształcenia elektrowni.
- (17) W tym celu władze włoskie przedstawiły Komisji opis przewidywanego rozwoju przedsiębiorstwa, który obejmuje dwa zasadnicze etapy restrukturyzacji oraz nieobowiązkowy etap trzeci, który nie będzie wymagał pomocy państwa ani innych źródeł finansowania wskazanych w planie restrukturyzacji. Dlatego też Komisja uważa, że restrukturyzacja będzie miała miejsce w pierwszym i w drugim etapie oraz że okres restrukturyzacji zakończy się w 2014 r., gdy pomoc zostanie zwrócona.
- (18) Etap 1, obecnie realizowany, polega na zmodernizowaniu (repoweringu) jednej z instalacji kotłowych elektrowni w celu stosowania węgla płynnego, podczas gdy druga instalacja w dalszym ciągu zasilana będzie olejem opałowym. Ponadto zostanie wykonany system automatycznej kontroli obciążeń elektrycznych, który umożliwi działanie na rynkach usług regulacji wtórnej. Przewiduje się również instalację nowoczesnego systemu odwróconej osmozy.
- (19) W zakresie dostaw usług elektrycznych i ciepłych Ottana Energia próbowała zmienić profil swojej produkcji na usługi o większej wartości dodanej. W zakresie produkcji energii elektrycznej Ottana Energia zmieniła swoją produkcję energii elektrycznej, przesuując ją z rynku sprzedaży w systemie „doba przed” ⁽¹⁾ na rynek usług dystrybucyjnych ⁽²⁾, gdzie sprzedawanymi dobrami są usługi dostarczane przez elektrownię Ottana Energia do jednostki zarządzającej krajową siecią przesyłową w celu kontrolowania częstotliwości i napięcia sieci. Rynek usług dystrybucyjnych zwykle jest bardziej dochodowy dla producentów energii elektrycznej ze względu na znaczne skoncentrowanie i długie okresy obowiązywania umów o dostawy.
- (20) Etap 2 dotyczy przekształcenia drugiego generatora tak, by zamiast olejem opałowym zasilany był olejem roślinnym. Planuje się w ten sposób zmniejszyć emisję, co może zostać wykorzystane do zakupu i sprzedaży „zielonych certyfikatów”. Element ten zdaje się być niezbędnym dla powodzenia planu, ponieważ rekompensuje wyższe ceny biopaliw w porównaniu z paliwami kopalnymi, które – przynajmniej na razie – nie mogą być wyrównane zwrotem akcyzy, ponieważ nie uzyskano żadnego zezwolenia tego rodzaju. Restrukturyzacja techniczna przewiduje montaż nowej instalacji w elektrowni celem umożliwienia produkcji energii elektrycznej z wykorzystaniem oleju roślinnego jako surowca.
- (21) W celu przeprowadzenia inwestycji przewidzianych dla etapu 2 na początku 2007 r. Ottana Energia utworzyła wraz z Azienda-Energetica Etschwerke AG (AE-EW) z Bolzano, wiodącym operatorem na rynku energii elektrycznej w regionie Górnej Adygi, przedsiębiorstwo o nazwie Biopower Sardegna S.r.l., którego kapitał zakładowy będzie wynosił 14,5 mln EUR, z czego 8,5 mln EUR stanowią wkłady gotówkowe, a 6 mln EUR to wartość infrastruktury i urządzeń wniesionych przez Ottana Energia. Na kwotę 8,5 mln EUR składa się kwota 1,4 mln EUR pochodząca od PC Holding oraz z wkładu gotówkowego w wysokości 7,1 mln EUR przekazanego przez AE-EW. Dlatego też PC Holding będzie kontrolował Biopower zarówno przez swój bezpośredni udział w wysokości 10 % jak i przez udział Ottana Energia w wysokości 41 %. Środki własne wynoszą 25 % łącznej wartości projektu zgodnie z wymaganiami instytucji finansującej.
- (22) Porozumienie z Regionem Sardynia i ze związkami zawodowymi przewiduje również redukcję 45 miejsc pracy. Przewiduje się zastosowanie systemu wcześniejszych emerytur.

⁽¹⁾ Na rynku „doba przed” sprzedawanym towarem jest energia elektryczna.

⁽²⁾ Rynek usług dystrybucyjnych wymaga dostaw określonej ilości energii elektrycznej w celu zbilansowania jej w sieci krajowej. Dostaw dokonuje się na wniosek krajowego operatora sieci przesyłowej na podstawie długoterminowych umów o dostawy energii elektrycznej. Dostawa energii elektrycznej na rynku sprzedaży w systemie „doba przed” podlega natomiast codziennym aukcjom.

- (23) Całkowite koszty restrukturyzacji na etapie 1 i 2 są następujące:

Tabela 1

Sytuacja kosztów restrukturyzacji

(EUR)

Działanie restrukturyzacyjne	Szacowany koszt	Źródło finansowania
Modernizacja elektrowni	900 000	Samofinansowanie
Zmniejszenie liczby pracowników	1 000 000	Samofinansowanie
Etap 1) wykorzystanie węgla płynnego	1 090 000	Samofinansowanie
Etap 2) silniki na olej roślinny	42 300 000	25 % kapitału własnego, w tym: — 51 % Ottana Energia/PC Holding — 49 % AE-EW 75 % pożyczka bankowa

- (24) Włochy uściśliły, że samofinansowanie na etapie 1 dotyczy finansowania pochodzącego z przepływu środków spółek w latach 2006–2008. Etap 2 jest finansowany z kapitału własnego nowych udziałowców oraz z pożyczki bankowej zabezpieczonej gwarancjami AE-EW i zastawem maszyn.
- (25) Zdaniem Włoch etap 2 będzie się charakteryzował szczególnie wysoką stopą zwrotu (25 %) i wyjątkową aktualną wartością netto. Ponadto władze włoskie zaktualizowały swoje prognozy finansowe odnośnie do przewidywanej rentowności. Wyjaśniono, że mimo iż prognozy handlowe przewidują okres trwania etapu 2 do 2020 r., to spółka winna osiągnąć pozytywny wynik z działalności i generować zyski, począwszy od 2010 r. Ponadto przewiduje się, że począwszy od 2010 r., Ottana Energia osiągnie zwrot z kapitału w wysokości 2 % oraz średnio 3 %, począwszy od 2011 r., co zdaniem Włoch stanowiłoby zwrot równy lub wyższy od zwrotu uzyskiwanego przez konkurentów, który wynosi 2 %.
- (26) Etap 3 miałby polegać na wykorzystaniu gazu ziemnego doprowadzanego w przyszłości za pomocą tzw. gazociągu GASLI łączącego Algierię z Włochami przez Sycylię (którego ukończenie przewiduje się nie wcześniej niż w 2009 r.). Ponieważ plan budowy nie został jeszcze ustalony, etap ten jest tylko hipotezą. Podobnie mówi się o finansowaniu projektu, który według szacunków wymagałby około 250 mln EUR. Po zakończeniu tego etapu Ottana Energia przewiduje wybudowanie elektrowni gazowej, która zastąpi obecnie używane turbiny na olej opałowy i instalacje kotłowe. Niemniej olej roślinny w dalszym ciągu będzie wykorzystywany co najmniej przez dwanaście lat obowiązywania zielonego certyfikatu, tj. do końca 2021 r., jeżeli rozpocznie się przed końcem 2008 r.

III. POWODY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (27) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że pomoc na ratowanie przedsiębiorstwa nie została wstrzymana. W związku z powyższym Komisja stwierdziła, że pomoc na ratowanie została bezprawnie utrzymana i uznała za konieczne wszczęcie postępowania na mocy pkt 27 wytycznych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw⁽¹⁾.
- (28) Komisja stwierdziła, że nie jest jasne, w jaki sposób bezprawne przedłużenie pomocy na ratowanie mogło stanowić pomoc na restrukturyzację zgodną ze wspólnym rynkiem, zważywszy na fakt, że plan restrukturyzacji nie zawierał zasadniczych elementów wskazujących, jak spółka zamierza przywrócić długoterminową rentowność. W szczególności Komisja nie znalazła dokładnych informacji objaśniających strategię restrukturyzacji, z których wynikałyby wiarygodne dane co do przyszłych wyników przedsiębiorstwa i które potwierdziłyby istnienie znaczącego wkładu własnego, a także środków wyrównawczych. W tym celu Komisja wezwała Włochy do udzielenia odpowiedzi na liczne uprzednio sformułowane pytania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

- (29) Komisja zastanawiała się ponadto nad faktyczną koniecznością przedłużenia pomocy na ratowanie o początkowo przewidziany okres dwunastu lat. Takie przedłużenie powodowało powstanie wątpliwości, czy pomoc ograniczona byłaby do niezbędnego minimum. Również informacje odnośnie do wkładu własnego zdawały się być niewystarczające, ponieważ plan i wyjaśnienia przedstawione przez Włochy wskazują wyłącznie, że spółka będzie miała wkład w restrukturyzację w formie środków własnych oraz zewnętrznego wsparcia, pochodzącego od nowego udziałowca, a nie określają szczegółowo, skąd środki te miałyby pochodzić.
- (30) Komisja nie znalazła również informacji odnośnie do wystarczających środków wyrównawczych, ponieważ w planie restrukturyzacji nie było mowy o tych kwestiach.

IV. UWAGI WŁOCH

- (31) W swoich uwagach Włochy dostarczyły szerszych informacji odnośnie do planu restrukturyzacji, w szczególności przedstawiono:
- analizę wykonalności celem uzasadnienia wyboru aktualnej strategii,
 - badanie rynku, wykazujące brak nadwyżek mocy na rynku energii elektrycznej w Sardynii,
 - informacje odnośnie do realizacji etapu 1 i etapu 2, jak podano w pkt 17,
 - informacje o zobowiązaniu nowego udziałowca, a także o finansowaniu etapu 2, jak podano w pkt 21 i następnym,
 - aktualizację prognoz finansowych spółki, jak podano w pkt 25.
- (32) Włochy zaproponowały następujące środki wyrównawcze:
- [...], (*)
 - sprzedaż działów [...] do końca 2010 r. [...].
- (33) W odniesieniu do pierwszego zagadnienia Włochy wyjaśniły, że Ottana Energia rzeczywiście zmieniła swój rynek odniesienia, a w związku z tym zmienili się jej konkurenci. [...]. Działy te nie są strategiczne i dlatego też ich sprzedaż mogłaby stanowić środek wyrównawczy [...].
- (34) Ponadto Włochy zapewniają, że Ottana zobowiązuje się do produkowania nie więcej niż 90 MW z przewidywanej łącznej mocy produkcyjnej 140 MW przed rozpoczęciem etapu 3, a w każdym razie przed 2012 r.
- (35) Włochy zapewniają ponadto, że w latach 2009–2014 Ottana Energia będzie zwracała 1 mln EUR rocznie i że nie otrzyma żadnej pomocy, zanim nie spłaci w całości otrzymanych 5 mln EUR.

V. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

1. Istnienie pomocy

- (36) Jak wskazano w decyzji z dnia 6 grudnia, środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE, ponieważ zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji⁽¹⁾ poprzez postawienie przedsiębiorstwa Ottana Energia w korzystniejszej sytuacji i w ten sposób wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi (pkt 12–15), ponieważ niemożliwe jest, by bez pomocy w formie zabezpieczenia państwowego Ottana Energia mogła uzyskać na rynku pożyczkę na tych samych warunkach.

(*) Informacje zastrzeżone.

⁽¹⁾ Rynek energii elektrycznej we Wspólnocie jest częściowo uwolniony w związku z wejściem w życie dyrektywy 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 27 z 30.1.1997, s. 20), a więc konkurencja między dostawcami energii elektrycznej jest możliwa. W związku z tym środek może poprawić pozycję Ottana względem jej konkurentów w UE, co może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

2. Zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem

- (37) Zważywszy na fakt, że do dnia 8 stycznia 2007 r. pomoc nie została zwrócona, od dnia 9 stycznia 2007 r. musi zostać uznana za bezprawną, jeśli traktowana jest jako pomoc na ratowanie (zob. pkt 3).
- (38) Sam ten fakt nie jest wystarczający, by stwierdzić niezgodność pomocy ze wspólnym rynkiem, musi bowiem również zaistnieć niezgodność ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 Traktatu WE. Oznacza to, że Komisja musi ocenić zgodność przedmiotowego środka pomocy na podstawie wszystkich innych mogących mieć zastosowanie warunków⁽¹⁾. Jak wynika z pkt 20 wytycznych, warunki te ograniczają się do warunków przedstawionych w samych wytycznych. W związku z powyższym bezprawna pomoc na ratowanie może zostać oceniona jako pomoc na restrukturyzację.
- (39) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że pomoc musi spełnić warunki wymienione w pkt 32–51 wytycznych, a w szczególności warunki dotyczące przedstawienia planu restrukturyzacji, mającego na celu przywrócenie długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa oraz warunków, zgodnie z którym pomoc winna ograniczać się do minimum i nie powodować niepotrzebnego zakłócenia konkurencji. W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażone zostały wątpliwości odnośnie do tej kwestii, ale dochodzenie wykazało zgodność z ww. warunkami.

Kwalifikowalność przedsiębiorstwa do pomocy

- (40) Przede wszystkim dochodzenie potwierdziło, że Ottana Energia jest przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji. W decyzji w sprawie ratowania Komisja przyznała, że Ottana Energia może być beneficjentem pomocy na restrukturyzację. Niemniej w tej samej decyzji Komisja zastanawiała się, czy sytuacja ta nie zmieniła się ze względu na fakt, że przedsiębiorstwu udało się uzyskać pożyczkę na sfinansowanie restrukturyzacji. Wątpliwości te mogą jednak być rozwiane, ponieważ Włochy wykazały nie tylko, że pożyczka została udzielona na etap ratowania, ale także, że Ottana Energia nie miałaby wystarczających środków na zwrot pomocy w okresie restrukturyzacji. Ponieważ znaczący zysk miał być wygenerowany dopiero w 2008 r., bez zabezpieczenia banki nie pozwoliłyby przedsiębiorstwu Ottana Energia nawet na realizację pierwszego etapu, w związku z czym Ottana Energia znalazłaby się w sytuacji zagrożenia niewypłacalnością w rozumieniu pkt 10 lit. c) wytycznych.
- (41) Dochodzenie potwierdziło również, że PC Holding, do którego należy Ottana Energia, nie był w stanie samodzielnie przekazać niezbędnych środków na restrukturyzację spółki, stąd kwalifikowalność pomocy nie stoi w sprzeczności z pkt 13 wytycznych.

Plan restrukturyzacji i przywrócenie rentowności

- (42) Wszczynając postępowanie, Komisja miała wątpliwości co do istnienia planu restrukturyzacji, który umożliwiłby przywrócenie spółce długoterminowej rentowności.
- (43) W tym czasie Włochom udało się uszczegółowić projekt restrukturyzacji i dostarczyć brakujące elementy, które świadczą o stosowności. Komisja przyznaje przede wszystkim, że plan restrukturyzacji opiera się na analizie wykonalności, uzasadniającej wybór aktualnej strategii (analiza ta była dostępna już w 2006 r., ale nie została przedstawiona Komisji). Ponadto Włochy wyjaśniły, że realizacja etapu 1 i etapu 2 są względem siebie uzupełniające, a nie alternatywne, jak początkowo rozumiała Komisja (tak jest tylko w przypadku etapu 3 po 2020 r.). Po trzecie Włochy wyjaśniły, że beneficjent znalazł nowego udziałowca w celu współfinansowania drugiego etapu, jak wskazano w pkt 21. Wreszcie stwierdzono, że już etap 2 pozwoli beneficjentowi na przywrócenie rentowności oraz że wkrótce nastąpi wydanie niezbędnych zezwoleń dla tego projektu.
- (44) Na tej podstawie Komisja może dokładnie ustalić środki wewnętrzne służące zmianie profilu działalności spółki. Wśród nich należy przede wszystkim wspomnieć o przejściu ze stosowania szczególnie drogiego oleju opałowego na węgiel płynny. Ponadto również zmiana polegająca na przejściu z rynku sprzedaży w systemie „doba przed” na rynek usług dystrybucyjnych przyczyniła się do rentowności przedsiębiorstwa, ponieważ ten drugi rynek jest bardziej opłacalny dla Ottana Energia ze względu na mniejszą podatność na zmienność cen i dostarczanych ilości.
- (45) Po drugie, Komisja podsumowuje, że również nowe inwestycje w bioenergię są rentowne. Winny one spowodować szczególnie wysoki współczynnik rentowności i mają wysoką aktualną wartość netto (zob. pkt 25).

⁽¹⁾ Jest to stała praktyka Komisji. Zob. decyzja z dnia 23.10.2007 r. w sprawie C 23/2006, *Technologie Buczek*, Dz.U. L 116 z 30.4.2008, s. 26.

- (46) Ogólnie Włochy wykazały, że, jak wynika z wiarygodnych prognoz odnośnie do dostaw energii elektrycznej, które zawsze podlegają zmianom, oraz dzięki dochodom z zielonych certyfikatów, przedmiotowe przedsiębiorstwo osiągnie znaczne wpływy, począwszy od 2008 r. Ponadto wskazano, że Ottana Energia winna osiągnąć dodatni wynik brutto z działalności i odnotować zyski, począwszy od 2010 r. Również zysk z kapitału winien być, począwszy od 2010 r., co najmniej równy zyskowi konkurentów (zob. pkt 25). Na tej podstawie Komisja uważa, że Ottana Energia jest w stanie zapewnić przywrócenie swojej długoterminowej rentowności.
- (47) Zważywszy na fakt, że wszystkie niezbędne do planu restrukturyzacji elementy istniały już na dzień 9 stycznia 2007 r. oraz że w tym czasie wydane już były odpowiednie zezwolenia ze strony regionu i że w tamtym czasie, przeciwnie do tego, jak twierdzono w decyzji o wszczęciu postępowania, były one odpowiednie, by przywrócić rentowność Ottana Energia, Komisja niniejszym uznaje projekt restrukturyzacji za kontynuację etapu ratowania przedsiębiorstwa.
- (48) Ponadto komisja Ministerstwa Rozwoju Gospodarczego zatwierdziła przedstawiony plan restrukturyzacji i zaproponowała przedłużenie środka pomocowego na ratowanie, pod warunkiem jego zatwierdzenia przez Komisję. Takie uzależnienie od zgody Komisji nie jest zgodne z pkt 59 wytycznych, w myśl którego plan restrukturyzacji dla MŚP nie musi być zatwierdzany przez Komisję. Niemniej taka oczywista niezgodność proceduralna nie może spowodować niezgodności pomocy na restrukturyzację ze wspólnym rynkiem.

Wkład własny i ograniczenie pomocy do minimum

- (49) Wszczynając postępowanie, Komisja zastanawiała się, czy przedsiębiorstwo wносиło znaczący wkład własny w restrukturyzację, jak stanowi pkt 44 wytycznych oraz czy pomoc ograniczała się do minimum, zważywszy na fakt, że spłata pomocy przewidziana była dopiero po 12 latach.
- (50) W tym czasie Włochy wykazały istnienie znacznego wkładu własnego. Nie dotyczy to jednak finansowania etapu 1, który jest finansowany ze stałego przepływu środków, co nie stanowi wkładu własnego, ponieważ powinno zostać uznane co najmniej za wynikające z pomocy państwa⁽¹⁾. Niemniej drugi etap finansowany jest w całości za pomocą środków własnych, zarówno z kapitału własnego jak i z zewnętrznych źródeł finansowania, pochodzących od udziałowców lub z majątku wytwórczego (a nie z gwarancji państwowych). Dlatego też, zważywszy na fakt, że koszty restrukturyzacji wynoszą około 50 mln EUR, z czego 5 mln to środki pomocowe, a 42,3 mln EUR to środki własne (zob. pkt 23), wkład własny Ottana Energia przekracza 80 %. Wartość ta w sposób oczywisty przekracza próg wskazany w pkt 44 wytycznych.
- (51) Wreszcie Ottana Energia skróciła okres spłaty pożyczki, odnoszący się do pomocy na ratowanie. Pomoc będzie teraz spłacana w latach 2009–2014 w ratach o wysokości 1 mln EUR. Zdaje się to rozsądne, zważywszy na fakt, że spółka winna osiągnąć znaczące zyski, począwszy od 2008 r.

Środki wyrównawcze

- (52) W trakcie dochodzenia Komisja ustaliła różne środki, których celem jest złagodzenie negatywnych skutków pomocy dla przedsiębiorstw konkurencyjnych.
- (53) Przede wszystkim Komisja przyznaje, że sprzedaż działów [...] może być odpowiednim środkiem wyrównawczym, ponieważ działalność ta zdaniem władz włoskich jest rentowna. Niemniej Komisja nie uważa, by szersze zastosowanie [...] było środkiem wyrównawczym, ponieważ jest to środek, na którym najprawdopodobniej skorzysta samo przedsiębiorstwo, a więc nie stanowi to dla niego wyrzeczenia.
- (54) Komisja zauważa ponadto że Ottana Energia nie może zmniejszyć swoich mocy, ponieważ posiada tylko dwie instalacje kotłowe, które są niezbędne dla przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa. Dlatego też, w przedmiotowym przypadku, możliwe są tylko środki prowadzące do ograniczenia produkcji. Przedsiębiorstwo i Włochy zobowiązały się do zastosowania takich środków, które można będzie uznać za środki wyrównawcze.

⁽¹⁾ Punkt 43 wytycznych. Zob. decyzja Komisji 2002/185/WE r. w sprawie C 19/2000, *Technische Glaswerke Ilmenau* (Dz.U. L 62 z 5.3.2002, s. 30) pkt 106.

- (55) Komisja uznała, że środki wyrównawcze są wystarczające, by złagodzić na tyle na ile to możliwe ewentualne negatywne skutki dla przedsiębiorstw konkurencyjnych, jako że beneficjent jest małym przedsiębiorstwem i jego pozycja na rynku energii elektrycznej na Sardynii jest mało znacząca w porównaniu z pozycją konkurentów. Ponadto przetrwanie Ottana Energia przyczyni się do ustabilizowania konkurencji na sardyńskim rynku energetycznym, ponieważ Ottana Energia jest jedynym dostawcą energii alternatywnym dla dominujących dostawców *Enel* i *Endessa*, którzy łącznie posiadają ponad 95 % udziałów w rynku. Dlatego też wejście Ottana Energia [...] wprowadzi dodatkowy element konkurencji na tym szczególnie ograniczonym rynku.
- (56) Komisja nie może zresztą potwierdzić przedstawionego w decyzji o wszczęciu postępowania stwierdzenia co do istnienia nadwyżki mocy na sardyńskim rynku energii. Choć ta nadwyżka mocy faktycznie istnieje, jedynym jej celem jest stałe utrzymywanie pewnej rezerwy zaopatrzenia wyspy.
- (57) Komisja uznaje ponadto za szczególnie ważne zobowiązanie do nieudzielania innej pomocy na inwestycje dla Ottana Energia do 2014 r. W tym kontekście Komisja zauważa, że sardyński rynek energii elektrycznej niebawem się zmieni, w szczególności po wybudowaniu gazociągu GASLI i wskutek projektu instalacji przewodu o wyjątkowej mocy łączącego wyspę ze stałym lądem. W tym momencie sardyński rynek stanie się bardziej otwarty na konkurencję, a więc i bardziej narażony na zakłócenia powodowane pomocą państwa. Dlatego też zobowiązanie gwarantuje, że nie będzie zakłóceń w trzecim etapie, ponieważ pomoc na restrukturyzację zostanie spłacona przed rozpoczęciem trzeciego etapu i nie będzie zastąpiona inną pomocą na restrukturyzację lub na inwestycje.

Zasada „pierwszy i ostatni raz”

- (58) Wreszcie warunek „pierwszy i ostatni raz”, o którym mowa w pkt 72 i następnym wytycznych, jest spełniony, ponieważ Ottana Energia nie była beneficjentem pomocy na ratowanie ani na restrukturyzację w przeszłości. W szczególności zważywszy na fakt, że wszystkie niezbędne elementy planu restrukturyzacji istniały już na dzień 9 stycznia 2007 r., Komisja uważa teraz, że projekt restrukturyzacji stanowi kontynuację etapu ratowania. Dlatego też stanowi on jedną i tę samą restrukturyzację, której nie wyklucza zasada „pierwszy i ostatni raz”, o której mowa w pkt 73 lit. a) wytycznych.

Realizacja i monitorowanie

- (59) Zgodnie z pkt 47 wytycznych przedsiębiorstwo Ottana musi w pełni zrealizować plan restrukturyzacji. Zgodnie z pkt 50 i 51 wytycznych Komisja musi być informowana o postępach we wdrażaniu wyżej wymienionych środków wyrównawczych.

VI. WNIOSEK

- (60) Zważywszy na powyższe, Komisja uznaje, że przedmiotowa pomoc może zostać uznana za pomoc na restrukturyzację. Pomoc taka następuje niezwłocznie po udzieleniu pomocy na ratowanie. Dlatego też Komisja stwierdza, że mimo iż Włochy bezprawnie przyznały pomoc na restrukturyzację na rzecz przedsiębiorstwa Ottana Energia, naruszając przepisy art. 88 ust. 3 Traktatu WE, pomoc państwa jest zgodna ze wspólnym rynkiem,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środki pomocy państwa, które Włochy przyznały na rzecz Ottana Energia S.r.l., są zgodne ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE i wytycznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r. pod warunkiem spełnienia warunków wymienionych w art. 2.

Artykuł 2

1. Plan restrukturyzacji musi zostać w całości wdrożony, a wszelkie środki niezbędne do zapewnienia jego realizacji muszą zostać zastosowane.
2. Włochy dołożą starań, by dział [..] zostały sprzedane [..] do końca 2010 r.

3. Włochy dołożą starań, by wypełnione zostały następujące zobowiązania:
- a) Ottana Energia S.r.l. będzie produkowała nie więcej niż 90MW z przewidywanej łącznej mocy produkcyjnej wynoszącej 140MW do rozpoczęcia etapu 3, a w każdym razie do początku 2012 r.
 - b) Ottana Energia S.r.l. zwróci w okresie od 2009 r. do 2014 r. pożyczkę w wysokości 5 mln EUR przyznaną w dniu 29 grudnia 2005 r. w ratach wynoszących 1 mln EUR rocznie i nie otrzyma innej pomocy, zanim nie spłaci w całości otrzymanych 5 mln EUR.
4. Celem monitorowania wypełniania warunków określonych w art. 1–3 Włochy będą dostarczały na koniec każdego roku do 2014 r. krótkie sprawozdania aktualizacyjne o postępach w realizacji planu restrukturyzacji i podjętych zobowiązań.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Włoskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 lipca 2008 r.

W imieniu Komisji
Neelie KROES
Członek Komisji
